

Sammanträdestid	Tisdagen den 15.10.2024 kl. 16.05-														
Sammanträdesplats	Kommunkansliet i Nääs														
Beslutande	<table border="0"><tr><td>☒ Johansson Mathias, ordförande</td><td>☐ Söderlund Peter</td></tr><tr><td>☒ Holmström Sue, vice ordförande</td><td>☐ Mattsson-Smith Charlotte</td></tr><tr><td>☐ Hansson-Sjöblom Sofie</td><td>☒ Holmström Katinka från kl. 16.15</td></tr><tr><td>☐ Josefsson Caroline</td><td>☒ Sundby Maj-Len</td></tr><tr><td>☒ Lindgrén Jan</td><td>☐ Ekström Christian</td></tr><tr><td>☒ Timonen Bo</td><td>☐ Häggblom Janice</td></tr><tr><td>☒ Westling Gunnar kl. 16.55-18.05</td><td>☐ Mörn Johan</td></tr></table>	☒ Johansson Mathias, ordförande	☐ Söderlund Peter	☒ Holmström Sue, vice ordförande	☐ Mattsson-Smith Charlotte	☐ Hansson-Sjöblom Sofie	☒ Holmström Katinka från kl. 16.15	☐ Josefsson Caroline	☒ Sundby Maj-Len	☒ Lindgrén Jan	☐ Ekström Christian	☒ Timonen Bo	☐ Häggblom Janice	☒ Westling Gunnar kl. 16.55-18.05	☐ Mörn Johan
☒ Johansson Mathias, ordförande	☐ Söderlund Peter														
☒ Holmström Sue, vice ordförande	☐ Mattsson-Smith Charlotte														
☐ Hansson-Sjöblom Sofie	☒ Holmström Katinka från kl. 16.15														
☐ Josefsson Caroline	☒ Sundby Maj-Len														
☒ Lindgrén Jan	☐ Ekström Christian														
☒ Timonen Bo	☐ Häggblom Janice														
☒ Westling Gunnar kl. 16.55-18.05	☐ Mörn Johan														
Övriga närvarande	<table border="0"><tr><td>☒ Fagerholm Thommy, kommunfullmäktiges ordförande</td></tr><tr><td>☐ Sjöblom Tommy, kommunfullmäktiges vice ordförande</td></tr><tr><td>☐ Eklund Conny, byggnads- och miljöinspektör</td></tr><tr><td>☐ Friberg Dina, kommuningenjör</td></tr><tr><td>☐ Holm Peter, utbildningschef</td></tr><tr><td>☐ Knip Maria, äldreomsorgschef</td></tr><tr><td>☒ Lindström Britt, ekonomischef §§ 213–214 kl. 16.25 – 18.00</td></tr><tr><td> </td></tr><tr><td>☒ Danielsson Ewa, kommundirektör, föredragande</td></tr><tr><td>☒ Lundberg Malin, kanslisekreterare, protokollförare</td></tr></table>	☒ Fagerholm Thommy, kommunfullmäktiges ordförande	☐ Sjöblom Tommy, kommunfullmäktiges vice ordförande	☐ Eklund Conny, byggnads- och miljöinspektör	☐ Friberg Dina, kommuningenjör	☐ Holm Peter, utbildningschef	☐ Knip Maria, äldreomsorgschef	☒ Lindström Britt, ekonomischef §§ 213–214 kl. 16.25 – 18.00	 	☒ Danielsson Ewa, kommundirektör, föredragande	☒ Lundberg Malin, kanslisekreterare, protokollförare				
☒ Fagerholm Thommy, kommunfullmäktiges ordförande															
☐ Sjöblom Tommy, kommunfullmäktiges vice ordförande															
☐ Eklund Conny, byggnads- och miljöinspektör															
☐ Friberg Dina, kommuningenjör															
☐ Holm Peter, utbildningschef															
☐ Knip Maria, äldreomsorgschef															
☒ Lindström Britt, ekonomischef §§ 213–214 kl. 16.25 – 18.00															
☒ Danielsson Ewa, kommundirektör, föredragande															
☒ Lundberg Malin, kanslisekreterare, protokollförare															
Paragrafer	§§ 209 – 234														
Underskrifter	<table border="0"><tr><td>Mathias Johansson Ordförande</td><td>Malin Lundberg Sekreterare</td></tr></table>	Mathias Johansson Ordförande	Malin Lundberg Sekreterare												
Mathias Johansson Ordförande	Malin Lundberg Sekreterare														
Protokolljustering	Saltvik den 15.10.2024 <table border="0"><tr><td>Sue Holmström</td><td>Bo Timonen</td></tr></table>	Sue Holmström	Bo Timonen												
Sue Holmström	Bo Timonen														
Protokollet framlagt till påseende	Saltvik den 18.10.2024														
Intygar	Malin Lundberg, kanslisekreterare														
Utdragets riktighet bestyrker	Saltvik den														
Underskrift	Malin Lundberg, kanslisekreterare														

Sammanträdestid 15.10.2024 kl. 16:00

Sammanträdesplats Kommunkansliet i Nääs

Ärenden:

Mötesuppgifter	1
§ 210 Sammanträdetts konstituerande	2
§ 211 Delgivningar till kännedom	3
§ 212 Rekrytering och anställande av utbildningschef	4
§ 213 Fyllnadsval till utbildningsnämnden	6
§ 214 Kommunstrategi	7
§ 215 Budget 2025 och ekonomiplan 2026-2027	8
§ 216 NÅUD - Budget och ekonomiplan 2026-2027	12
§ 217 Avgifter på Sunnanberg vårdhem	14
§ 218 Arvode för närståendevård över 65 år och äldre 2025	15
§ 219 Hemserviceavgifter 2025	16
§ 220 Taxor och avgifter 2025 Utbildningsnämnden	17
§ 221 Byggnadstaxor och avgifter 2025	19
§ 222 Avfallsavgift 2025	20
§ 223 Mottagningsavgifter för avfall 2025	21
§ 224 Taxa containerplats 2025	22
§ 225 Avloppsanslutningstaxa 2025	23
§ 226 Avloppsvattenavgift 2025	24
§ 227 Bidrag för underhåll av privatvägar 2025	27
§ 228 Avgift för is 2025	28
§ 229 Hamnavgifter 2025	29
§ 230 Avgifter för uthyrning av kommunens mötesrum 2025	30
§ 231 ÅLR begäran om utlåtande över strategi för naturskydd på Åland	31
§ 232 Byggnadskommitté för Prästkragen daghem	33
§ 233 Avgifter inom äldreomsorgen	34
§ 234 Extra ordinarie förbundsmöte för Ålands brand och räddningsförbund	37
§ 235 Anhållan om att få inneha bisyssla	38
Ändringssökande	39

SALTVIKS KOMMUN

Kommunstyrelsen

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

15.10.2024

Nr 11/2024

1

Denna kallelse har anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla på kommunens hemsida www.saltvik.ax den 11.10.2024. Protokollet finns till påseende från den 18.10.2024 på kommunens hemsida.

Ordförande Mathias Johansson

Kommundirektör Ewa Danielsson

Intygar

Malin Lundberg
Kanslisekreterare

---

§ 210 SAMMANTRÄDETS KONSTITUERANDE

KMST 209 §/15.10.2024

Konstatera laglighet och beslutförhet

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och med hänsyn till antalet närvarande även beslutfört.

Protokolljusterare

Till protokolljusterare valdes Sue Holmström och Bo Timonen.
Protokollet justeras 15.10.2024 direkt efter mötet på kommunkansliet.

Föredragningslistan

Föredragningslistan fastställdes med följande tillägg:

§ 231 – Ändrad ärenderubrik till "Byggnadskommitté för Prästkragen daghem" istället för "Arbetsgrupp för Prästkragen daghem"

---

§ 211 DELGIVNINGAR TILL KÄNNEDOM

KMST 210 §/15.10.2024

Lantbruksnämnden för norra Åland

- Protokoll 2/24

Ålands landskapsregering

- Integrationsrådets medlemmar för nuvarande mandatperiod
- Reglemente för integrationsrådet
- Preliminär prognos för landskapsandelarna år 2025
- Beslut gällande basbelopp för landskapsandelen för driften av socialvården och socialtjänsten år 2025
- Fastställande av basbelopp för landskapsandelar för kommunernas utbildningsverksamhet år 2025
- Fastställande av basbelopp för landskapsandelar för kommunernas kulturverksamhet 2025

Justitieministeriet

- Engångsersättningen till kommunerna för valutgifterna vid valet till europaparlamentet 2024

Kommunstyrelsens förslag:

Kommunstyrelsen antecknar delgivningarna till kännedom.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/240/2024

§ 212 REKRYTERING OCH ANSTÄLLANDE AV UTBILDNINGSCHEF

KMST 198 §/09.09.2024

Utbildningschef Peter Holm har den 27 augusti 2024 lämnat in en skriftlig uppsägning från sin tjänst som utbildningschef. Enligt 67 § Förvaltningsstadga för Saltviks kommun av den 27.5.2024 så beviljar kommundirektören uppsägning för cheferna. Holm är i enlighet med kommundirektörens tjänstemannabeslut 13/2024 beviljad uppsägning från sin tjänst som utbildningschef från och med tisdag 1.10.2024.

För att inte tappa tid i processen med att rekrytera en efterträdare har tjänsten som utbildningschef annonserats ut.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen utser en rekryterings- och beredningsgrupp bestående av kommunstyrelsens ordförande, utbildningsnämndens ordförande, kommundirektören, personalsekreteraren och en representant från utbildningssidan. Gruppen befullmäktigas att genomföra intervjuer med sökande och att förbereda ett beslutsförslag.

Kommunstyrelsen informerar kommunfullmäktige om upplägget och föreslår att kommunfullmäktige befullmäktigar kommunstyrelsen att anställa utbildningschef.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

KFGE 48 §/16.09.2024

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunstyrelsen utser en rekryterings- och beredningsgrupp bestående av kommunstyrelsens ordförande, utbildningsnämndens ordförande, kommundirektören, personalsekreteraren och en representant från utbildningssidan och en representant från barnomsorgssidan. Gruppen befullmäktigas att genomföra intervjuer med sökande och att förbereda ett beslutsförslag.

KMST 211 §/15.10.2024

Tjänsten som utbildningschef har varit lediganslagen med sista ansökningsdag 12.9.2024. Totalt inkom sex ansökningar.

Sammandrag över ansökningarna och beredningsgruppens protokoll bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med rekryteringsgruppens enhälliga förslag att Fredrik Laapotti utses till utbildningschef i Saltviks kommun.

Motiveringen till förslaget är Laapottis personliga förmågor och egenskaper samt en bedömning att han bäst kommer att kunna bidra till utveckling av utbildningsnämndens verksamhetsområde. Motiveringen bygger på en sammanfattande helhetsbedömning av ansökningshandlingar, givna referenser och intrycket vid genomförd intervju.

Kommunstyrelsen föreslår att det ska vara en provotid om sex månader från det att tjänsteförhållandet inleds samt att arbetet ska utvärderas innan provotidens utgång.

Kommunstyrelsen föreslår vidare att kommundirektören befullmäktigas att komma överens om datum för tillträde till tjänsten.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/22/2024

§ 213 Fyllnadsval till utbildningsnämnden

KMST 34 §/5.2.2024

Instruktion för utbildningsnämnden i Saltviks kommun (KFGE 87 §/7.12.2020) gällande nämndens sammansättning: "Skol- och bildningsnämnden har minst fem (5) och högst sju (7) ledamöter och personliga ersättare för envar av dem. Kommunfullmäktige väljer bland ledamöterna ordförande och viceordförande för skol- och bildningsnämnden."

Landskapslag om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (1989:27) och Lag om jämställdhet mellan kvinnor och män 4 a § 1 mom (FFS 609/1986): "I kommunala organ skall kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera, om inte särskilda skäl talar för något annat."

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige en nämndsammansättning om sju (7) ledamöter.

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige följande medlemmar och personliga ersättare;

Medlemmar:

Tommy Sjöblom, ordförande
Bo Eriksson, vice ordförande
Hanna Bromels
Maria Häggblom
Carina Jansson
Patrik Larsson
Lena Salmén

Personliga ersättare:

Christa Sundberg
René Hampf
Emilie Jansson
Annika Söderström
Veronika Vinberg
Leif-Anders Mattsson
Josefin Lindholm

KMST 212 §/15.10.2024

Med anledning av att Veronika Vinberg har flyttat från kommunen bör ny personlig ersättare till utbildningsnämnden utses för återstoden av mandatperioden 2024-2027.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige en ny ersättare till utbildningsnämnden istället för Veronika Vinberg.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen föreslår inför fullmäktige att Caroline Djupsund är ny ersättare i utbildningsnämnden.

SK/239/2022

§ 214   KOMMUNSTRATEGI

KMST 195 §/9.9.2024

Med utgångspunkt i material och diskussioner vid målseminariet 2022 presenterade förvaltningen hösten 2022 ett utkast till kommunstrategi 2023 – 2024 för kommunstyrelsen. Förslaget till strategi innehöll en vision/målbild för kommunen 2030 och framgångsfaktorer för att uppnå målsättningarna. Dokumentet ska ses som övergripande för en längre tidsperiod och verkställande av strategins målsättningar sker genom att ställa upp konkreta åtgärdsförslag om mål i budgetarbetet, vilket följs upp i verksamhetsberättelse och bokslut. Förslaget bearbetades under hösten 2022 för att slutligen fastställas av kommunfullmäktige 54 §/14.11.2022.

Kommunstrategin uppdateras under hösten 2024.

Kommunstrategins vision utvärderas och uppdateras under hösten 2028 och en ny strategi upprättas i linje med visionen.

Kommundirektörens förslag:

Kommundirektören presenterar ett förslag för uppdatering och efter diskussioner återremitteras ärendet för vidare behandling.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

KMST 213 §/15.10.2024

Uppdateringen av kommunstrategin har behandlats i kommunens ledningsgrupp.

Ett förslag där förändringarna framgår i gult bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen omfattar förslaget till uppdaterad kommunstrategi och för ärendet vidare till kommunfullmäktige för fastställande.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag men med ändring gällande ordningsföljden för nulägesbeskrivningen samt tillägget att Saltvik skall ha som mål att vara den bästa kommunen för barnfamiljer att bo i.

SK/130/2024

§ 215 BUDGET 2025 OCH EKONOMIPLAN 2026-2027

BYGG 36 §/24.9.2024

Byggnads- och miljöinspektören har utarbetat ett förslag till budget för Byggnads- och miljönämnden för år 2025 utgående från de budgetramar som kommunstyrelsen gett. Budgetförslag presenteras enligt bilaga där budgetdirektivet för 2025 anger att intäktsramen är 202 740 € och kostnadsramen är -260.000 €.

Enligt bifogat förslag **är intäkterna beräknade till 214 400 €**. Förslag till **kostnaderna är utökad till 268.200 €** för att täcka ökade transport- och lönekostnader.

Bilaga. Budget 2025, textdel
Bilaga. Budgetdirektiv 2025
Bilaga. Investeringar
Bilaga. Protokoll från LG möte

Byggnadsinspektörens förslag:

Byggnads- och miljönämnden godkänner budgetförslaget och översänder det till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Byggnadsnämndens beslut:

Beslut enligt förslag.

TEKN 51 §/18.09.2024

Kommuningenjören har utarbetat ett förslag till budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027 för Tekniska Samhällstjänster, Tekniska Affärsverksamhet och Tekniska Brand- och Räddningsverksamhet utgående från de budgetramar som kommunstyrelsen gett.

I Kommunstyrelsens budgetdirektiv för 2025 beviljades Tekniska nämnden, Samhällstjänster en kostnadsram om 878.986 € (intäkter finns ej). Budgetförslaget presenteras enligt bilaga med en kostnadsram till 878.800 €.

Tekniska nämnden, Affärsverksamhet beviljades en intäktsram om 438.500 € och en kostnadsram om 382.719 €. Enligt bifogat förslag ökas intäktsramen till 451.700 € och kostnadsramen ökas till 395.900 €. Budgetförslaget håller ramen för beviljat verksamhetsbidrag om 55.800 €.

Förändringar i ökad intäktsram:

- Ökade hyresintäkter 13.600 € främst p.g.a. ökad uthyrningsgrad

Förändringar i ökad kostnadsram:

- Ökade kostnader för avloppstjänster 13.100 €

Protokolljustering:

Tekniska nämnden, Brand- och räddningsverksamheten beviljades en intäktsram om 2540 € och en kostnadsram om 137.530 €. Budgetförslaget har en intäktsram om 0 € och en kostnadsram om 122.469 €.

Alla enheters budgetförslag har bearbetats i kommunens ledningsgrupp, protokoll bifogas som bilaga.

Bilaga. Förslag till budget 2025, Tekniska inkl. underlag på kontonivå

Bilaga. Investeringar

Bilaga. Budgetdirektiv

Bilaga. Underlag från frivilliga brandkårerna

Bilaga. LG:s mötesprotokoll

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden behandlar budgetförslaget och översänder det till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Tekniska nämndens beslut:

Tekniska nämnden godkänner budgetförslaget och översänder det till kommunstyrelsen för vidare behandling med nedanstående tillägg.

Tillägg i investeringsbudgeten:

Strömma Station Projektering av biltak + sandlager 5000 € år 2025 och förverkligande 100.000 € år 2026

Tekniska nämnden föreslår inför kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att snöplogningen av privata infarter upphör efter våren 2025. I dagsläget plogas 127 infarter.

UTBN 35 §/18.9.2024

Förvaltningen kan i detta skede presentera ett budgetförslag som uppfyller de budgetdirektiv som fastställts av kommunstyrelsen gällande kostnaderna, som är inom ram. Där emot är intäkterna lägre än ram.

I textdelen till budget 2025 saknas interna poster (interna hyror och tjänster) och avskrivningar. Därför är textdelens första sidor inte kompletta. Övriga tabeller innehållandes nyckeltal är uppdaterade eftersom det där uppges de externa kostnaderna och intäkterna. Budgeten uppdateras med de interna posterna så fort ekonomikansliet sammanställt.

Gällande NÅUD-s budget kan sägas att den ännu inte är färdigbehandlad och att den textdel som sammanfattar NÅUD-budgeten inte är uppdaterad. Förbundsstyrelsen behandlar vanligtvis budgeten i början av september. Textdelen för NÅUD-budgeten uppdateras när vi får uppgifterna från NÅUD.

Bilagor som bifogas sammanträdeskallelsen:

-Budgetdirektiv

-Budget 2025, utbildningsnämndens textdel

-Budget 2025, textdelen till NÅUD-s budget

Protokolljustering:

- Utbildningsnämndens investeringar
- Personaluppgifter enligt årsverken per enhet

Utbildningschefens förslag:

Utbildningsnämnden diskuterar förvaltningens budgetförslag.

Utbildningsnämndens beslut:

Utbildningsnämnden återremitterar ärendet och fortsätter diskussionen på nästa möte.

UTBN 44 §/24.9.2024

Utbildningschefen presenterar de uppdateringar som gjorts sedan senaste möte.

Utbildningschefens förslag:

Utbildningsnämnden diskuterar förvaltningens förslag till budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027 samt investeringsplan och ger dem vidare till kommunstyrelsen för fortsatt behandling. Bilagorna bifogas protokollet.

Utbildningsnämndens beslut:

Utbildningsnämnden för in följande ändringar i förvaltningens budgetförslag:

-utökningen av årsverken för bibliotekssekreteraren med 0,23 minskas till 0,11 vilket betyder att årsverken totalt ökar från 0,77 till 0,88. Ändringen påverkar kostnaderna så att de torde minska med ca 5 000 euro på årsbasis jämfört med förvaltningens förslag (1,00 årsverken).

I övrigt understödde utbildningsnämnden förvaltningens förslag till budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027 samt investeringsplan och ger dem vidare till kommunstyrelsen för fortsatt behandling.

ÄON 25 §/25.09.2024

Äldreomsorgschefen har uppgjort ett förslag till budget för äldreomsorgen år 2024. Alla enheters budgetförslag har behandlats i kommunens ledningsgrupp som enhälligt omfattat protokollet.

Ledningsgruppens protokoll, budgetdirektiven 2025 samt budgettexten bifogas till sammanträdeskallelsen.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden godkänner förslaget till budget enligt bilagor och sänder ärendet till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

LBRN § 16/25.09.2024

Kommunstyrelsen i Finström har fastställt direktiven för 2025 års budget. Lantbrukssekreteraren har utifrån tilldelad budgetram för lantbruksnämnden gjort förslag till budget och ekonomiplan.

Förslag:

Nämnden godkänner förslag till budget och ekonomiplan.

Beslut:

Enligt förslag.

KMST 214 §/15.10.2024

Budgetdirektiv 2025 och ledningsgruppens protokoll från budgetmöten bifogas kallelsen. Budgetförslaget med bilagor delas ut och presenteras på mötet. Ekonomichef Britt Lindström deltar som sakkunnig.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen antecknar informationen till kännedom och beslutar att budgetbehandlingen fortsätter måndagen den 21 oktober 2024 kl 9.00.

De ledande tjänstemännen bör vara tillgängliga under dagen så att de kan höras vid behov:

Dina Friberg, kommuningenjör
Maria Knip, äldreomsorgschef
Conny Eklund, byggnads- och miljöinspektör
Mia Jansson, personalsekreterare

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/130/2024

§ 216 NÅUD - BUDGET OCH EKONOMIPLAN 2026-2027

KMST 215 §/15.10.2024

Utbildningsnämnden i Saltvik har vid sina möten 35 §/18.9.2024 och 44 §/24.9.2024 behandlat verksamhetens budgetförslag för 2025 inklusive förslag till budget för NÅUD. Av nämndens beslut framkommer inga särskilda kommentarer gällande NÅUDs förslag till budget för 2025.

Enligt förbundsstyrelsen för NÅUD protokoll (43 §/11.09.2024) framgår att förvaltningen i samråd med budgetarbetsgruppen tagit fram förslag till budget för år 2025 och ekonomiplan för åren 2026 - 2027. Enligt förslaget leder förvaltningens flytt till nya lokaler till inbesparingar och ekonomichefsfunktionen budgeteras nu som en köptjänst istället för personalkostnad. Elevantalet i GHS ökar till höstterminen år 2025 då åk 7 utökas med en parallellklass. Trots detta minskar timlärarresursen totalt sett. Kostnaden per elev går som följd av detta ner från 17 568 euro till 17 099 euro.

Den största utökningen av budgeten är träningsundervisningen och specialfritidshemmet där elevantalet ökar från 10 till 14 elever i träningsundervisningen och från 7 till 9 elever i specialfritidshemmet.

I budgeten ingår även förslag om köp av talterapijänster från Mariehamns stad om ca 24 000 euro för distriktet.

En arbetsgrupp har tagit fram en långsiktig renoverings- och underhållsplan för fastigheten vilken är beaktad i budgeten och ekonomiplanen.

Den preliminära budgeten och ekonomiplanen för följande kalenderår skall tillställas medlemskommunerna senast 30.9 och den godkända budgeten och ekonomiplanen den 30.11. Till det förslag som föredras för förbundsfullmäktige skall medlemskommunernas yttrande bifogas.

Förbundsstyrelsen för NÅUD (43 §/11.09.2024) omfattade förslaget till budget 2025 och verksamhetsplan 2026 – 2027 och skickade den till kommunerna för utlåtande med tillägget att ekonomichefen korrigerar siffror i enlighet med inkomna uppgifter. Utlåtandet bör vara förbundskansliet tillhanda senast 18 oktober för att behandlas i förbundsstyrelsen, som planerar sammanträda 23.10.2024. Budget 2025 och verksamhetsplan 2026 - 2027 skall enligt plan behandlas i förbundsfullmäktige den 21.11.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen i Saltvik ger följande synpunkter på budgetförslaget:

- Layouten är lättläst och överskådlig.
- Noterar i översikten på sid. 4 att "Fritid" samt "Bibliotek och kultur", vilket inte fanns med i budget 2024 lagts till under Finström. Enligt punkt 8 i grundavtalet ska förvaltningen gälla barnomsorg, grundskola samt grundskoleutbildning för andra än läropliktiga. Är dessa tillägg något som förbundsstyrelsen godkänt som annan verksamhet enligt särskilda avtal?

-
- Det är viktigt att timlärarresursen används på ett mest möjligt optimalt och effektivt sätt, så det är positivt att budgetförslaget innehåller en minskad timlärarresurs totalt sett.
  - Budgetförslaget innehåller en rimlig åtgärdsplan för investeringar i fastigheten.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/216/2024

§ 217   **AVGIFTER PÅ SUNNANBERG VÅRDHEM**

ÄON 27 §/25.09.2024

Äldreomsorgsavgifterna beräknas enligt Landskapslag om klientavgifter inom socialvården (2022:91) samt Landskapslag om ändring av landskapslagen om klientavgifter.

Avgifterna vid Sunnanberg vårdhem 2025 bifogas kallelsen.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden föreslår inför kommunstyrelsen att avgifter vid Sunnanberg vårdhem 2025 fastställs enligt bilaga.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

KMST 216§/15.10.2023

Bilagan "Avgifter för Sunnanberg vårdhem 2025" bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med äldreomsorgsnämnden för fullmäktige att avgifterna för Sunnanberg vårdhem fastställs enligt bilaga.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för justering av förändrad momssats där de tidigare inte beaktats.

De avgifter som inte berörs av momssatsen eller redan justerats behöver inte ändras.

SK/216/2024

§ 218 ARVODE FÖR NÄRSTÅENDEVÅRD ÖVER 65 ÅR OCH ÄLDRE 2025

ÄON 28 §/25.09.2024

Närståendevård för personer över 65 år är indelat i fyra olika nivåer beroende på vårdbehovet. Samtliga kategorier har fastställda kriterier som bör uppfyllas för att närståendevården skall beviljas.

Vårdarvodet för stöd för närståendevård samt vårdarvode för avlösarservice indexjusteras årligen. Indexjusteringen för 2025 är ännu inte fastställd.

Arvode för närståendevård 65 år och äldre 2025 bifogas sammanträdeskallelsen.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden föreslår inför kommunstyrelsen att stödet för närståendevård till personer över 65 år fastställs enligt ovanstående, dock så att stödet inför 2025 indexjusteras i enlighet med direktiv från Social- och hälsoministeriet, avrundat upp till närmsta hela euro. Uppgifter om indexjustering kommer senare.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

KMST 217 §/15.10.2023

Bilagan "Arvode för närståendevård av personer 65 år och äldre 2025" bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med äldreomsorgsnämnden för fullmäktige att stödet för närståendevård till personer över 65 år fastställs enligt ovanstående, dock så att stödet inför 2025 indexjusteras i enlighet med direktiv från Social- och hälsoministeriet, avrundat till närmaste hela euro. Uppgifter om indexjustering kommer senare.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för justering av förändrad momssats där de tidigare inte beaktats.

De avgifter som inte berörs av momssatsen eller redan justerats behöver inte ändras.

SK/216/2024

§ 219 HEMSERVICEAVGIFTER 2025

ÄON 26 §/25.09.2024

Hemserviceavgifterna är enligt Landskapslag om klientavgifter inom socialvården (2022:91) samt Landskapslag om ändring av landskapslagen om klientavgifter.

Avgifterna för regelbunden hemservice indexjusteras vartannat år utifrån förändringen i arbetspensionsindexet enligt 98 § i lagen om pension för arbetstagare (FFS 395/2006). Det indexjusterade beloppet ska avrundas till närmaste euro. Det indexjusterade eurobeloppet träder i kraft den 1 januari året efter justeringsåret. Avgifterna indexjusterades inför 2024, nästa indexjustering är således inför 2026.

Avgifterna för service i hemmet får inte överstiga kostnaderna för produktionen av service.

Bilaga med förslag till hemserviceavgifter 2025 bifogas till sammanträdeskallelsen.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden föreslår inför kommunstyrelsen att hemserviceavgifterna fastställs enligt bilaga.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

KMST 218 §/15.10.2023

Bilagan "Hemserviceavgifter 2025" bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med äldreomsorgsnämnden för fullmäktige att hemserviceavgifterna fastställs enligt bilagan.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för justering av förändrad momssats där de tidigare inte beaktats.

De avgifter som inte berörs av momssatsen eller redan justerats behöver inte ändras.

SK/216/2024

§ 220 TAXOR OCH AVGIFTER 2025 UTBILDNINGSNÄMNDEN

UTBN 34 §/18.9.2024

Avgifterna för idrottsplaner och skolutrymmen i kommunen föreslås vara oförändrade. Idrottsanläggningarnas avgifter justerades 2020 och skolutrymmena 2015.

Bilagor som bifogas sammanträdeskallelsen:

- Avgifter för idrottsanläggningar
- Avgifter för skolutrymmen

Utbildningschefens förslag:

Utbildningsnämnden föreslår för kommunstyrelsen att nämndens avgifter för 2025 hålls oförändrade och att de därmed fastställs enligt bilagda dokument.

Bilagorna bifogas protokollet.

Utbildningsnämndens beslut:

Utbildningsnämnden återremitterar ärendet och gav utbildningschefen i uppdrag att göra jämförelser med några andra kommuner.

UTBN 43 §/24.9.2024

Utbildningschefen har gjort en sammanställning som presenteras på mötet tillsammans med ett förslag på hur avgifterna och taxorna skulle kunna justeras.

Utbildningschefens förslag:

Utbildningsnämnden föreslår för kommunstyrelsen att nämndens avgifter för 2025 hålls oförändrade och att de därmed fastställs enligt bilagda dokument.

Bilagorna bifogas protokollet.

Utbildningsnämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 219 /15.10.2023

Bilagorna "Avgifter för idrottsanläggningar 2025" och "Avgifter för skolutrymmen i Ödkarby och Rangsby skola 2025" bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med utbildningsnämndens för fullmäktige att avgifterna för idrottsanläggningar och skolutrymmen fastställs enligt bilaga.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för justering av förändrad momssats där de tidigare inte beaktats.

De avgifter som inte berörs av momssatsen eller redan justerats behöver inte ändras.

SK/216/2024

§ 221 BYGGNADSTAXOR OCH AVGIFTER 2025

BYGG 37 §/24.9.2024

Byggnads- och miljöinspektör har tagit fram ett förslag till byggnadstaxor 2025. Taxorna har kompletterats med taxor för brandsyner samt med avgifter för sol och vindkraftsanläggningar. Avgifter för förseelser och byggbrott har införts.

Bilaga. Förslag till Byggnadstaxor 2025

Byggnadsinspektörens förslag:

Byggnads- och miljönämnden godkänner byggnadstaxorna enligt bilaga för år 2025 och för dem till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Byggnadsnämndens beslut:

Beslut enligt förslag med följande korrigeringar.

- Punkten G 5. Vindkraftverk avsett att betjäna fler än 3 hushåll utgår.
- Punkt M. Vindkraft korrigeras så att intervallen anges till 1. Effekt max 0,1MW. 2. Justeras till 0,1-3MW. Samt att det tillkommer 800€/MW för anläggningar över 3MW.

KMST 220 §/15.10.2023

Bilagan "Byggnadstaxor 2025" bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med byggnadsnämnden för fullmäktige att byggnadstaxorna fastställs enligt bilaga, dock med följande korrigeringar:

- Punkten G 5. Vindkraftverk avsett att betjäna fler än 3 hushåll utgår.
- Punkt M. Vindkraft korrigeras så att intervallen anges till 1. Effekt max 0,1MW. 2. Justeras till 0,1-3MW. Samt att det tillkommer 800€/MW för anläggningar över 3MW.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för justering av förändrad momssats där de tidigare inte beaktats.

De avgifter som inte berörs av momssatsen eller redan justerats behöver inte ändras.

SK/216/2024

§ 222 AVFALLSAVGIFT 2025

BYGG 38 §/24.9.2024

Enligt gällande avfallslag (LL 2018:83) 78 § ska kommunen uppbära en avfallsavgift som täcker kostnader för avfallshanteringen. Kommunen kan även ta ut avfallsavgift för att täcka kostnader för avfallsrådgivning samt för att ordna register som det föreskrivs i 143 § och för övriga motsvarande uppgifter med anknytning till ordnande av avfallshanteringen.

Avfallsavgiften ska motsvara den servicenivå som kommunen tillhandahåller och i den utsträckning det är möjligt uppmuntra till minskning av avfallets mängd och skadlighet och till avfallshantering som följer prioriteringsordningen.

Den del av avfallsavgiften som täcker kostnaderna för avfallsrådgivning, registerföring och övriga motsvarande uppgifter med anknytning till ordnande av avfallshanteringen kan tas ut i form av en separat grundavgift.

2022 var antalet hushåll i Saltviks kommun 814 st enligt ÅSUB.

Byggnadsinspektörens förslag:

Byggnads- och miljönämnden föreslår för kommunstyrelsen att en avfallsavgift om 120 €/år/hushåll, och 60€ för fritidshus **exklusive moms** för år 2025 fastställs. Lagstadgad moms tillkommer.

För kommuninvånare med både fastboende och fritidshus i kommunen uppbärs endast en avgift.

Byggnadsnämndens beslut:

Beslut enligt förslag.

KMST 221 §/15.10.2023

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med byggnadsnämnden för fullmäktige att en avfallsavgift om 120 €/år/hushåll, och 60€ för fritidshus exklusive moms för år 2025 fastställs.

För kommuninvånare med både fastboende och fritidshus i kommunen uppbärs endast en avgift.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för justering av förändrad momssats där de tidigare inte beaktats.

De avgifter som inte berörs av momssatsen eller redan justerats behöver inte ändras.

Protokolljustering:

SK/216/2024

§ 223 MOTTAGNINGSAVGIFTER FÖR AVFALL 2025

BYGG 39 §/24.9.2024

Mottagningsavgifterna för avfall 2025 föreslås höjas något pga att momssatsen justerats från 24% till 25,5% samt för bättre kostnadstäckning.

Bilaga. Förslag till mottagningsavgifter för avfall 2025

Byggnadsinspektörens förslag:

Byggnads- och miljönämnden föreslår för kommunstyrelsen att mottagningsavgifterna för avfall 2025 höjs enligt bilaga.

Byggnadsnämndens beslut:

Beslut enligt förslag.

KMST 222 §/15.10.2023

Bilagan "Förslag till mottagningsavgifter för avfall 2025" bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med byggnadsnämnden för fullmäktige att mottagningsavgifterna för avfall 2025 fastställs enligt bilaga.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för justering av förändrad momssats där de tidigare inte beaktats.

De avgifter som inte berörs av momssatsen eller redan justerats behöver inte ändras.

SK/216/2024

§ 224 TAXA CONTEINERPLATS 2025

BYGG 40 §/24.9.2024

Vid lastrampen vid Returdepån finns två plaster för uppställande av container till uthyrning. Avgift för containerplats år 2024 var **260 €**/plats/månad exkl. moms.

Byggnadsinspektörens förslag:

Byggnads- och miljönämnden föreslår för kommunstyrelsen att avgiften för containerplats vid returdepån fastslås om **270 €**/plats/månad exkl. moms.

Byggnadsnämndens beslut:

Beslut enligt förslag.

KMST 223 §/15.10.2023

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med byggnadsnämnden för fullmäktige att avgiften för containerplats vid returdepån fastslås till **270 €**/plats/månad exkl. moms.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för justering av förändrad momssats där de tidigare inte beaktats.

De avgifter som inte berörs av momssatsen eller redan justerats behöver inte ändras.

SK/216/2024

§ 225 AVLOPPSANSLUTNINGSTAXA 2025

TEKN 39 §/28.08.2024

Upptas till behandling avloppsanslutningstaxan samt kriterier för anslutning till kommunens ledningsnät 2025.

Bilaga. Förslag till avloppsanslutningstaxa samt kriterier för anslutning 2025

Avloppsanslutningsavgift erläggs för att täcka kostnader för byggande av avloppsledningar och till dem ansluta anläggningar för behandling av avloppsvatten. De senaste två åren har antalet inkopplingar minskat.

31.12.2022 fanns det 814 hushåll i kommunen och totalt 576 st inkopplade till det kommunala ledningsnätet. Per 31.12.2023 ökade antalet till 580 inkopplade hushåll.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden beslutar föreslå för kommunstyrelsen oförändrad avloppsanslutningstaxa samt anslutningskriterier. Detta för att fortsättningsvis locka flera befintliga byggnader att ansluta sig till ledningsnätet.

Tekniska nämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 224 §/15.10.2023

Bilagan ”Förslag till avloppsanslutningstaxa samt kriterier för anslutning 2025” bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med tekniska nämnden för fullmäktige att avloppsanslutningstaxa samt anslutningskriterier förblir oförändrad 2025.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för justering av förändrad momssats där de tidigare inte beaktats.

De avgifter som inte berörs av momssatsen eller redan justerats behöver inte ändras.
-----

§ 226 AVLOPPSVATTENAVGIFT 2025

TEKN 40 §/28.08.2024

Nettoresultatet för avloppsverket visade 2023 ett underskott på 30.292 € (överskott om 15.451 € år 2022) för de externa kostnaderna och ett totalt underskott på 78.261 € (underskott 35.809 € år 2022) inklusive avskrivningar, fastighetsskötarens arbete och kansliets kostnader för bl.a. fakturering mm. Avskrivningarna var 66.027 €. Förbrukningen av rent vatten ligger till grund för avloppsvattenfaktureringen.

Enligt landskapslagen om avloppsvattenavgift skall bruksavgiften fastställas på grund av den mängd vatten som används i fastigheten så att avgiften **täcker kostnaderna** för vattentjänsten. Avgifter skall bestämmas för förbrukningskategorierna industri, jordbruk och hushåll. Vid beräkningen beaktas miljö- och resurskostnader.

I protokoll 24 fört vid enskild föredragning, Miljöbyrån, 5.10.2006 beslöts att det inte är skäligt att kräva att de fastighetsägare som nu ansluter sig till kommunens ledningsnät skall finansiera utbyggnaden av det ledningsnät som behövs för framtida anslutningar. Kommunen behöver alltså inte med anslutnings- och bruksavgifter finansiera den del av utbyggnaden som görs med tanke på framtida anslutningar.

Avgiften höjdes inför **2023** från 3,63 €/m³ till **3,88 €/m³** exklusive moms. Avloppsvattenavgiften med moms, 24 %, blev 4,81 €/m³.

Avgiften höjdes igen inför **2024** från 3,88 €/m³ till **3,95 €/m³** exklusive moms. Avloppsvattenavgiften med moms, 24 %, blev 4,90 €/m³.

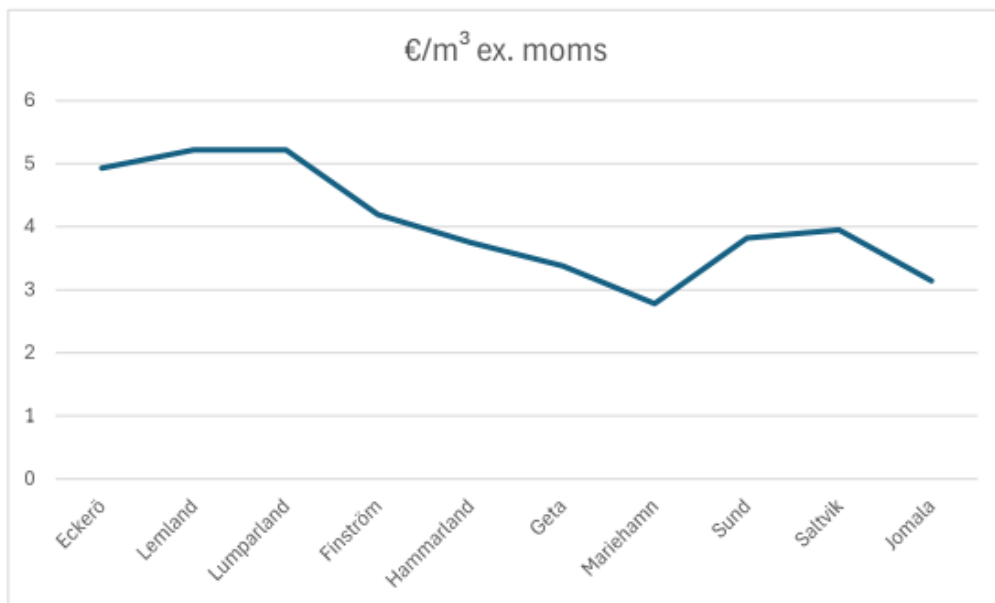
Orkla Abs processvatten går till fabriken eget reningsverk och mäts separat och faktureras direkt av Norra Ålands avloppsvatten. Vattnet från de sociala utrymmena går till kommunens ledningsnät. Det finns ingen separat mätning på det vatten som går till de sociala utrymmena. I slutet på 2015 gjordes ett försök med att installera en mätare på avloppsledningen efter Chipsfabriken för att kunna mäta fabriken avloppsvattenmängd. På grund av tekniska störningar har det inte fungerat. Sedan år 2018 betalar Orkla Ab avloppsvattenavgift för totalt 1 500 m³ eller enligt förbrukning då mätaren togs i bruk.

Enligt samarbetsavtalet gällande ledande och behandling av avloppsvatten punkt 5.6 skall separata avtal ingås mellan respektive kommun och företag eller verksamhetsutövare i kommunen i det fall då ett företags avloppsvatten avviker från vanligt biologiskt nedbrytbart kommunalt avloppsvatten. Mariehamns stad fastställer årligen en formel för uträkning av den förhöjda avloppsvattenavgiften. Den förhöjda delen av avgiften tillfaller enligt avtalet Mariehamns stad för ökade reningskostnader i Lotsbroverket.

Avgifter för avloppsvatten i övriga kommuner 2024:

Kommun	€/m ³ ex. moms
Eckerö	4,93
Lemland	5,22
Lumparland	5,22
Finström	4,19
Hammarland	3,75
Geta	3,38
Mariehamn	2,78
Sund	3,82
Saltvik	3,95
Jomala	3,14

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden förordar för kommunstyrelsen att avloppsvattenavgiften står oförändrad 2025 med **3,95 €/m³** exklusive lagstadgad moms.

Tekniska nämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 225 §/15.10.2023

Beredning i enlighet med inför tekniska nämnden.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med tekniska nämnden för fullmäktige att avloppsvattenavgiften står oförändrad 2025 med **3,95 €/m³** exklusive lagstadgad moms.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för justering av förändrad momssats där de tidigare inte beaktats.

De avgifter som inte berörs av momssatsen eller redan justerats behöver inte ändras.

SK/216/2024

§ 227 BIDRAG FÖR UNDERHÅLL AV PRIVATVÄGAR 2025

TEKN 42 §/28.08.2024

Inför 2023 höjdes bidraget till 500 €/km och fram till 21.8.2024 har 5.643,87 € utbetalas vilket är 117,58 % av budgeterat anslag om 4.800 €. De flesta ansökningarna inkommer i början av året. Det höjda anslaget har haft en positiv effekt och har bidragit till att vägar rustats mera, vanligtvis har endast hälften av budgeterat bidrag betalats ut.

Principer för utbetalning av bidraget fastställdes KFG 102 §/14.11.2016.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden föreslår för kommunstyrelsen att bidraget för underhåll av privatvägar hålls oförändrat om 500,00 €/km väg år 2025. Utbetalning av bidraget enligt tidigare fastställda principer. Bidraget hjälper till att hålla en högre standard på de privata vägarna i kommunen.

Tekniska nämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 226 §/15.10.2023

Beredning i enlighet med inför nämnden.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med tekniska nämndens förslag för fullmäktige att bidraget för underhåll av privatvägar hålls oförändrat om 500,00 €/km väg år 2025. Utbetalning av bidraget enligt tidigare fastställda principer.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för justering av förändrad momssats där de tidigare inte beaktats.

De avgifter som inte berörs av momssatsen eller redan justerats behöver inte ändras.

SK/216/2024

§ 228   AVGIFT FÖR IS 2025

TEKN 41 §/28.08.2024

Avgiften för att lösa tag till kylrummet för personer skrivna i Saltviks kommun var 0 € 2024. Utomstående har rätt att lösa tag eller nyckel mot en årlig avgift om 23,90 € exklusive moms (30,00 € inklusive moms).
Systemet har fått positiv feedback både från kommuninvånare och utomstående.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden föreslår för kommunstyrelsen att avgiften för att lösa tag till kylrummet för personer skrivna i Saltviks kommun står oförändrad om 0 € för 2025.

Utomstående har rätt att lösa tag eller nyckel mot en årlig avgift om 23,90 € exklusive moms (30,00 € inklusive moms).

Tekniska nämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 227 §/15.10.2023

Beredning som inför tekniska nämnden.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med tekniska nämnden för fullmäktige att avgiften för att lösa tag till kylrummet för personer skrivna i Saltviks kommun står oförändrad om 0 € för 2025.

Utomstående har rätt att lösa tag eller nyckel mot en årlig avgift om 23,90 € exklusive moms (30,00 € inklusive moms).

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för justering av förändrad momssats där de tidigare inte beaktats.

De avgifter som inte berörs av momssatsen eller redan justerats behöver inte ändras.

SK/216/2024

§ 229 HAMNAVGIFTER 2025

TEKN 43 §/28.08.2024

Hamnavgifterna omfattar småbåtsavgifterna i Hamnsundet, Kvarnboviken och Karviken. Dessutom ingår elavgift, magasinhyra och vinterförvaring i Hamnsundet.

Säsongerna 2019-2024 uppbars ingen avgift för vinterförvaring under tiden 15.9 - 15.5 på kommunens parkering ca 500 meter före Hamnsundet. Trots att båtar och släp skall vara märkta följs inte alltid detta. Det krävs därför en hel del arbete för att kunna fakturera avgiften. Dessutom har det skapat irritation om platserna endast utnyttjas en del av tiden. Det gäller ca 10 platser årligen.

Bilaga. Förslag till Hamnavgifter 2025.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden föreslår för kommunstyrelsen att Hamnavgifterna 2025 är oförändrade jämfört med 2024.

Tekniska nämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 228 §/15.10.2023

Bilagan ” Förslag till Hamnavgifter 2025” bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med tekniska nämnden för fullmäktige att hamnavgifterna 2025 är oförändrade jämfört med 2024.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för justering av förändrad momssats där de tidigare inte beaktats.

De avgifter som inte berörs av momssatsen eller redan justerats behöver inte ändras.

SK/216/2024

§ 230   **AVGIFTER FÖR UTHYRNING AV KOMMUNENS MÖTESRUM 2025**

TEKN 37 §/28.08.2024

Förslag till avgifter för hyra av kommunens mötesrum år 2025 enligt bilaga.

Bilaga. Hyra mötesrum 2025.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden föreslår för kommunstyrelsen att avgifterna fastställs enligt följande:

Mötesrummet i kommunkansliet i Nääs

Stora mötesrummet på nedre våningen inklusive tillgång till befintlig teknisk utrustning.
Avgift höjs från 12,10 €/h till 12,75 €/h exklusive moms (16 €/h inklusive moms)

Boogårdens samlingsrum i Kvarnbo

Avgift höjs från 8,06 €/h till 9,56 €/h exklusive moms (12 €/h inklusive moms)

Tekniska nämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 229 §/15.10.2023

Bilagan ” Hyra mötesrum 2025” bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med tekniska nämnden för fullmäktige att avgifterna för uthyrning av kommunens mötesrum fastställs enligt bilaga.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för justering av förändrad momssats där de tidigare inte beaktats.

De avgifter som inte berörs av momssatsen eller redan justerats behöver inte ändras.

SK/258/2024

**§ 231   ÅLR BEGÄRAN OM UTLÅTANDE ÖVER STRATEGI FÖR NATURSKYDD PÅ
ÅLAND**

KMST 230 §/15.10.2024

Ålands landskapsregering avser att ta beslut om en strategi för naturskydd på Åland. För ändamålet har ett utkast utarbetats och synpunkter ska lämnas till landskapsregeringens registratur senast tisdagen den 15 oktober 2024. Begäran om utlåtande går ut internt till berörda byråer inom Ålands landskapsregering, Landskapets fastighetsverk och till kommuner och olika intresseorganisationer. Dessutom bereds även övriga intressenter, inklusive privatpersoner och företag möjlighet att ge sina synpunkter samtidigt eftersom detta underlag finns tillgängligt på Ålands landskapsregerings hemsida [www.-regeringen.ax](http://www.regeringen.ax).

Remisstiden går ut innan byggnads- och miljönämndens nästa möte, men byggnads- och miljöinspektören har gjort nedanstående beredning.

Strategin är i stort sett bra och heltäckande och beskriver behovet av att uppfylla gällande krav vad gäller i EU-strategin för biologisk mångfald 2030 som slår fast att 30 % av alla land- och vattenområden inom den Europeiska unionen ska skyddas på något sätt. 10 % av alla land- och vattenområden, ska vara strikt skyddade medan de övriga 20 % kan omfattas av mindre strikta bestämmelser. Bakgrunden till detta finns i den globala massutrotningen av arter och de accelererande klimatförändringarna. Man bör som det även nämns i strategin på riktigt värna om de lokala och tillåta fortsatt husbehovsfiske och jakt inom sådana områden där sådant har av tradition förekommit och där det inte är motstridigt med bevarandemålen för respektive område.

Det är mycket viktigt att ersättningsnivåerna är baserade på verkliga värdeminskningar eller inkomstbortfall för privata markägare som påverkas av restriktioner eller liknande på grund av införande av olika skydd av områden.

Bilagorna innehåller fel i fastighetsbeteckningar, bilagorna saknar kartor så det blir svårt att lokalisera de utpekade områdena.

I bilaga 2c gällande landskapets förslag till beslut för inrättande av naturreservat på områden som landskapet äger berörs vad som får göras och inte får göras i reservatet. En del av dessa områden som räknas upp i denna bilaga finns i Saltviks kommun. Bilagan är till stor del bra och den tillåter jakt och fiske. Utdrag ur bilagan:

” Detta fredningsbeslut utgör inte hinder för andra typer av skötselåtgärder som behövs för att bibehålla, skydda och utveckla områdets naturvärden. Fredningen utgör inte heller hinder för jakt i enighet med jaktlagens bestämmelser eller för småskaligt traditionellt fiske inom områden där dessa har bedrivits av tradition och där fiske- och jakträttan finns inskriven i fastighetsregister. Befintliga bryggor, byggnader och andra konstruktioner får underhållas. Till områden förknippande kulturvärden befrämjas och fysiska kulturlämningar kan vårdas vid behov. Inom områdena kan vandringsstigar och rastplatser uppföras och underhållas som en del av skötseln.”

Punkten som medför förbud mot apparatdykning kan ifrågasättas på åtminstone en del av de föreslagna områdena.

Det är stora arealer som skall fredas ytterligare för att uppnå de mål som EU har lagt upp och det skulle tydligare kunna framgå hur mycket land och vatten som behövs ytterligare, förutom landskapets egna områden, för att uppnå målen. I EU-strategin för biologisk mångfald 2030 slås fast att 30 % av alla land- och vattenområden inom den Europeiska unionen ska skyddas på något sätt. Utdrag ur nulägesanalysen:

" Hur mycket är skyddat idag, land/hav?

Den skyddade arealen på Åland var i september av år 2024 3 682 ha landområden och 40094ha vattenområden, vilket innebär ca 2,4 % av Ålands landareal och ca 3,4 % av vattenarealen. En fredning av landskapsägda områden enligt plan (Bilaga 3) skulle ge en ökning av ca 3 145 ha land (motsvarande ca 2 % av Ålands landareal) och ca 18 855 ha vatten (motsvarande ca 1,6 % av den åländska vattenarealen)"

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen lämnar ovanstående beredning som utlåtande till landskapsregeringen.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt om att begära om förlängd remisstid till 6 november.

SK/60/2019

§ 232 BYGGNADSKOMMITTÉ FÖR PRÄSTKRAGEN DAGHEM

KMST 231 §/15.10.2024

Kommunfullmäktige beslöt 51 §/16.09.2024 gällande investeringen vid Prästkragen daghem att kommunen går in för alternativ 1; ombyggnad av kök inklusive ny fettavskiljare samt installation av ny ventilationsanläggning i hela Prästkragen daghem. Kalkylen har även kompletterats med en ny bergvärmepump.

Kommunfullmäktige beviljade även i samma beslut kommunstyrelsen 36 000 euro i tilläggsmedel i 2024 års budget för projektering av värme/kylning i fastigheten samt översyn och eventuell åtgärd av andra mindre renoveringsbehov i fastigheten.

Med anledning av fullmäktiges beslut behöver kommunstyrelsen utse en byggnadskommitté för Prästkragen alternativ 1. Det lämpliga är att utse delar av den redan befintliga byggnadskommittén för projektet "Tillbyggnad av Prästkragens daghem", vilket nu kommer att avslutas, till byggnadskommitté för "Prästkragen alternativ 1".

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen utser utbildningsnämndens ordförande Tommy Sjöblom till ordförande för byggnadskommittén, fullmäktigeledamot Dan Nyholm till medlem samt kommuningenjör Dina Friberg som sakkunnig. Byggnadskommittén kan kalla övriga sakkunniga inom utbildningsförvaltningen att delta i kommitténs möten.

Projektledare är sedan tidigare utsedd för projektet och byggnadskommittén beviljas mandat att inleda projekteringen i enlighet med av fullmäktige beviljade tilläggsmedel i 2024 års budget.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen bordlägger ärendet.

SK/163/2024

§ 233 AVGIFTER INOM ÄLDREOMSORGEN

KMST 139 §/13.5.2024

Avgifter för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, så kallat effektiverat serviceboende (ESB) för Sunnanberg vårdhem 2024 och avgifter för hemservice fastställdes av kommunfullmäktige § 50 och § 49/ 13.11.2023 baserat på Landskapslag om ändring av LL om klientavgifter inom socialvården (ÅFS 2023/122).

Enligt lagen ska klienten ha till sitt förfogande minst 250 €/månad (nettoinkomst) efter dragna avgifter vid långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg.

Vid senaste kommunstyrelsemötet lyfte ledamot Lindgren frågan om konsekvenser som lagen fått för klienterna inom äldreomsorgen och ville att styrelsen skulle ta frågan till behandling.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen remitterar ärendet till äldreomsorgsnämnden för att få ta del av nämndens synpunkter gällande förändringarna i lagen och hur de påverkat klienterna ekonomiskt.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt att föreslå för kommunfullmäktige att klienten ska ha till sitt förfogande minst 450 €/månad (nettoinkomst) efter dragna avgifter vid långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg fr.o.m. 1 juli 2024.

KFGE 42 §/27.5.2024

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige beslöt att återremittera ärendet till kommunstyrelsen för vidare behandling.

KMST 148 §/17.6.2024

Ärendet återremitterat för vidare behandling.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen remitterar ärendet till äldreomsorgsnämnden för att få ta del av nämndens synpunkter gällande förändringarna i lagen och hur de påverkat klienterna ekonomiskt.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

ÄON 19 §/21.8.2024

Den nya Landskapslag om ändring av LL om klientavgifter inom socialvården (ÅFS 2023/122) började gälla den 1.1.2024. Syftet med lagändringen var att utjämna och lindra ekonomiska orättvisor i hur avgifter uppbärs på olika omsorgsnivåer. Före den 1.1.2024 fanns ingen lagstiftning som reglerade långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och avgifterna varierade mycket från kommun till kommun.

Det ska inte bli dyrare att bo hemma t.ex. i en lägenhet med regelbunden hemservice än vad det kostar att bo på ett serviceboende med heldygnsomsorg. Enligt tidigare uträkningar kunde utfallet bli så. Med den nya lagstiftningen så har avgiften för regelbunden hemservice sänkts för alla klienter och avgiften för serviceboende med heldygnsomsorg höjts för alla klienter. Den nya lagen stöder ett jämlikt sätt att ta ut klientavgifter oavsett var man bor på Åland.

Med den nya lagstiftningen finns det flera avdrag från inkomsterna man gör vid bestämmandet av avgiften för långvarigt serviceboende, t.ex. hyra, ägarbostad (6 mån), läkemedel och intressebevakararvode. Vid uträknandet av avgift ser man inte på klientens besparingar.

Äldreomsorgschefen har varit i kontakt med specialsakkunnig på Landskapsregeringen gällande klientavgiftslagstiftningen. Informationen som gavs var att steg 3 i klientavgiftslagstiftningen är framskjutet och att inga ändringar görs i nuvarande lagstiftning men det ska göras en uppföljning om ca 2 år då man tittar på de ekonomiska konsekvenserna för kommunerna och klienterna gällande den nya lagstiftningen.

Bifogat bilaga utredning av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg.
Bifogat bilaga fastställda avgifter för Sunnanberg vårdhem 2024.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden diskuterar ärendet och föreslår att inte ändra avgifterna för Sunnanberg vårdhem under år 2024. Äldreomsorgsnämnden föreslår att från år 2025 höja avgiften som klienten ska ha till sitt förfogande till minst 275 € efter dragna avgifter. Ärendet skickas vidare till styrelsen för fortsatt behandling.

Äldreomsorgsnämnden beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

KMST 189 §/09.09.2024

Beredning som inför äldreomsorgsnämndens möte.

Äldreomsorgschefen deltar som sakkunnig.

Bifogat bilaga utredning av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg.
Bifogat bilaga fastställda avgifter för Sunnanberg vårdhem 2024.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar föreslå inför kommunfullmäktige i enlighet med äldreomsorgsnämndens förslag att inte föreslå ändringar i avgifterna för Sunnanberg vårdhem under år 2024.

Kommunstyrelsen förordar inför budgetarbetet i enlighet med äldreomsorgsnämndens förslag att från år 2025 höja summan som klienten ska ha till sitt förfogande till minst 275 euro efter dragna avgifter.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag gällande att inte föreslå ändringar i avgifterna för Sunnanberg vårdhem under år 2024.

Kommunstyrelsen förordar inför budgetarbetet i enlighet med äldreomsorgsnämndens förslag att från år 2025 höja summan som klienten ska ha till sitt förfogande till minst 300 euro efter dragna avgifter.

KFGE 51 §/16.09.2024

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige beslöt att inte göra ändringar i avgifterna för Sunnanberg vårdhem under år 2024. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda vad som ingår och inte ingår i avgifterna vid Sunnanberg vårdhem.

KMST 232 §/15.10.2024

Kommunfullmäktige bad om en utredning vad som ingår och inte ingår i avgifterna vid Sunnanberg vårdhem.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen tar beslut om vilken ytterligare utredning som behöver göras i förhållande till den som tidigare presenterats för kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen framför den utredning som äldreomsorgschefen har utfört åt kommunstyrelsen som svar på fullmäktiges begäran.

SK/254/2024

§ 234 EXTRA ORDINARIE FÖRBUNDSMÖTE FÖR ÅLANDS BRAND OCH RÄDDNINGSFÖRBUND

KMST 233 §/15.10.2024

Styrelsen för Ålands brand- och räddningsförbund kallar till extra förbundsmöte 23.10.2024 kl. 19.00 och föreslår att Ålands Brand- och Räddningsförbund avslutar mu-seiverksamheten.

Medlemsorganisations representant som önskar delta i beslutsfattandet ska vara för-sedd med fullmakt. Deltagare utan fullmakt har yttranderätt men inte rösträtt.

Föredragningslista bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen utser en representant att delta i det extra förbundsmötet samt ger eventuella direktiv.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen utser Dan Nyholm som representant och bordlägger ärendet för att diskutera vidare kring eventuella direktiv.

SK/267/2024

§ 235 ANHÅLLAN OM ATT FÅ INNEHA BISYSSLA

KMST 234 §/15.10.2024

Kanslisekreterare Malin Lundberg anmäler och anhåller om att få inneha bisyssla i form av ägare av en egen firma med uppgift att producera grafiskt material och trycksaker.

Lag om kommunala tjänsteinnehavare (FFS 304/2003) gäller på Åland enligt landskapslag (2004:24) om tillämpning i landskapet Åland av lagstiftning om kommunala tjänstemän.

Enligt 18 § lag om kommunala tjänsteinnehavare 2 mom får inte en tjänsteinnehavare ta emot eller inneha bisyssla som kräver att arbetstid används för uppgifter som hör till bisysslan om inte arbetsgivaren på ansökan beviljar tillstånd därtill. Enligt 3 mom skall vid prövning av om bisysslotillstånd skall beviljas skall det beaktas att tjänsteinnehavaren inte på grund av bisysslan får bli jävig i sina uppgifter. Bisysslan får inte heller äventyra förtroendet för opartiskheten i skötseln av uppgifterna och inte heller annars inverka menligt på en behörig skötsel av uppgifterna.

Om annan bisyssla än sådan som avses i 2 mom skall tjänsteinnehavaren göra anmälan till arbetsgivaren.

Anhållan bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beviljar Malin Lundberg rätten att få inneha bisyssla. Bisysslan får inte äventyra förtroendet för opartiskheten i skötseln av uppgifterna och inte heller annars inverka menligt på en behörig skötsel av uppgifterna.

Kommunstyrelsens beslut:

Malin Lundberg anmäler godkänt jäv.

Beslut enligt förslag.

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE OCH BESVÄRSANVISNING**FÖRBUD ATT SÖKA ÄNDRING****Vad förbudet grundar sig på**

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet kan enligt 112 § kommunallagen rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet.

Paragrafer: §§ 210–233

Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom ett skriftligt rättelseyrkande enligt 110 § kommunallagen kan framställas över beslutet.

Paragrafer: §§ 209, 234

Enligt 15 § FörvprocessL/annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut.

Paragrafer och grunden för besvärsförbudet:

LL om tjänstekollektivavtal 22/78 19§ "Tjänsteman får inte genom besvär söka ändring i myndighets beslut i ärende som avses i 2 § eller bringa det till handläggning genom anspråk på rättelse eller såsom förvaltningstvistemål, om han eller tjänstemannaförening har rätt att anhängiggöra ärendet vid arbetsdomstolen".

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE**Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas samt tid för yrkande av rättelse**

Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmarna.

Myndighet hos vilken rättelse yrkas:

Kommunstyrelsen i Saltvik
Lillängs 14, Nääs
22320 Ödkarby

Paragrafer: §§ 209, 234

Yrkandet skall framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt. I vardera fallet räknas inte framläggnings- eller delgivningsdagen med i besvärstiden.

Rättelseyrkandets innehåll

Av rättelseyrkandet skall framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet skall undertecknas av den som framställer det.

BESVÄRSANVISNING**KOMMUNALBESVÄR****Besvärsmyndighet och besvärstid**

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av den som är part eller av en kommunmedlem. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att

1. beslutet tillkommit i felaktig ordning,
2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
3. beslutet annars strider mot lag

Besvärsmyndighet är
Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Paragrafer: -

Besvärstid 30 dagar från dagen för delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt på kommunens elektroniska anslagstavla.

Besvärstiden för beslut enligt plan- och bygglagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla.

FÖRVALTNINGSBESVÄR**Besvärsmyndighet och besvärstid**

Besvärsmyndighet är:

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Paragrafer: -

Besvärstid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärstiden för beslut enligt plan- och bygglagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla.

BESVÄRSANVISNING

Besvärsskrift

I besvärsskriften skall uppges

- ändringssökandens namn, yrke boningsort och postadress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- motiveringarna till att beslutet bör ändras

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också hans yrke, boningsort och post-adress anges.

Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.

Inlämnande av besvärshandlingarna

Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Avgift

Enligt justitieministeriets förordning (FFS 1383/2018) om justering av de avgifter som nämns i 2 § i lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015), som trädde i kraft 1.1.2019, är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtas. Avgift tas inte ut om ändringssökanden har framgång i ärendet.
